

A MUNKA

XVII. évfolyam, 26. szám.

Ara 16 fillér

Salgótarján, 1939 június hó 24

Teleki Pál
munkaprogramja.

Teleki Pál gróf miniszterelnök hétfőn ismertette munkaprogramját az új országgyűlés képviselőházában. A szociális politikát folytató népi kormány programja a magyar alkotmányhoz és a történelmi hagyományokhoz való ragaszkodás jegyében Magyarország szociális, gazdasági és kulturális előhaladását munkálja. A program valóra váltását a parlament valamennyi pártállású képviselője és a nemzet túlnyomó többsége, ugyszólván pártkülömbőség nélkül várja. Teleki miniszterelnök husz éves politikai multja, nyílt és a magyar szellemiséget visszatükröző becsületes szándéka mindenki előtt ismeretes. Ezért áll mögötte az ország népe, ezért fogadja tőle szívesen az ellenzék is országépítő munkaprogramját, ezért nem fog csalódní benne és kormányában a magyar nép.

Teleki munkaprogramja a fejlődést, a haladást hivatott szolgálni. Ez a fejlődés azonban csak akkor egészséges, ha alkotmányos. A magyar nép egyéniségének, évezredes politikai multjának csak az alkotmányos fejlődés felelhet meg. Ennek a figyelembevételével dolgozta ki a miniszterelnök munkaprogramját, amelynek kapcsán elsősorban a győri program tempóját igyekszik meggyorsítani.

Új külpolitikai programot nem adhat a miniszterelnök. Az irány azonban Gömbös Gyula óta adva van. Megjelölte ezt a parlamentet megnyitó beszédében a Kormányzó Ur is. Ez az irány a kipróbált, régi uton halad s éppen ezért nem érdekes a nagyközönségnek zürzavaros külpolitikai kombinációkba bocsátkoznia.

Teleki keresztényebbé és magyarabbá akarja tenni a nemzetet. Ennek az átforgalmazásnak az útja az ország gazdasági téren való megerősödése és a hadsereg kiépítése. Ez utóbbi annyira fontos, hogy egy-maga szabályozza az egész költségvetés rendjét. Ennek érdekében minden más vonalon megtakarításokat kell eszközölnünk, hogy semmiféle külpolitikai változás ne érje meglepetésként az országot. A gazdasági egyensúly terén foglalkozott a miniszterelnök a nagyon magas fizetések aránytalanságával és az adópolitika megváltoztatásával. Különös gondja lesz a kormánynak a közalkalmazottak fizetésének rendezése s arra törekszik, hogy mielőbb visszatérhessünk az 1931-es, illetve a mai viszonyoknak megfelelő fizetésekre. Gazdasági fejlődésünket a belföldi tőkeképződés előmozdításával munkálja a kormány. E téren elsősorban a termelésre alkalmassá fognak tenni olyan területeket, amelyek eddig nem voltak erre alkalmasak. Fenntartja és továbbfejleszti a kormány piacainkat nemcsak mezőgazdasági, hanem az ipari termelvényeink számára is. A mezőgazdasági termelésben szükségesnek tartja olyan olajos és egyéb növények terme-

Nyár.

Június 21-ét, Gonzagai Szt. Alajos napját jelzi iróasztalomon a naptár, mielőtt e sorokat kezdeném írni. Eltűnök, mi is ez a dátum? Valami eseménnyel függ össze, mert nagyon ismerős előttem. Szt. Alajosról eszembe jut, hogy diákkoromban ilyenkor javában folytak a vizsgák s mi, szorongó nebulók, a diákmezei alatt mélyszégyen ábrítással fordultunk az ifjuság eme védőszentjének képe felé, hogy nagy szorongatottságunkban siessen a segítségünkre, melyet úgy képzeltünk, hogy láthatatlan tölcserrel öntse fejünkbe mindazt a tudományt, melyet évközben lecke képében, többnyire szándékosan elmulasztottunk a fejünkbe „önteni”.

De június 21. ennél is márkásabb dátum. Érzem, hogy nem a gyermekkor ködéből vetítődik elem, hanem jóval élelnebben. Mi is ez? ...

Kinézek az ablakon, borus esős délután van, mintha október elején tartanánk, holott... Hát persze nyár van, hivatalosan ez az első nyári nap! Erre kissé elmosolyodom, ami nem is csoda, ha az ember meggondolja, hogy ez egyszer csuful rácafoltt ez a dátum a naptárkészítő Gergely pápára, meg az időjárásra is. A naptár és az időjárás eddig is hadilábon állottak egymással, mert az időjárás, különösen a nyarat illetőleg, mindig annyira megelőzte a naptárt, hogy amikor az hivatalosan bejelentette a nyár kezdetét, mi halandók, már régóta tud-

tuk és megcáfolhatatlan tényként éreztük azt, hogy nyár van. Ezidén azonban tavaszt is alig élveztünk. Május hónapban mindennap esett, fűtöttünk és júniusban? Egy-két nap kivételével szintén minden nap esett, s felöltő nélkül reggel és este felé nem lehetett hazuról elindulni a meghülés veszélye nélkül.

De hagyjuk ezt a rossz közelmúltat, itt a naptári bejelentés: nyár van! Mi örömmel tudomásul vesszük, csak az a kérdés, vajon az időjárás is tudomásul veszi-e ezt a nagyhangú kijelentést.

Kimegyek ezután a kertbe s látom, hogy milyen más az ember és milyen más a természet. Az ember folyton elégedetlen, mindent kevesel, semmit sem fogad el úgy, ahogyan adva van, míg a természet belenyugszik a legfelsőbb Akaratba s annak intézkedéseibe igazodva, bölcsen megtalálja a maga számítását. Lám, a keretem, minden cáfólásunk ellenére, csupa nyári szin-pompa. Nyíló égőpiros rózsák, piros cseresnye, meg, eper, málna, olyan, mint egy piros vérfolyam: az élet, a termékenység. A magyar földnek és a magyar égnek ez az édes gyönyörűsége, ez a nyári áldása olyan tényleg, mint a vér, amely szintén az élet nedűje, és szimbóluma, a halálé csak akkor, ha kiontatik. Ez is, mint életünk tápláló nedve, Isten csodálatos ajándéka és talán nem is mondhatnák találobbat a termő nyárnak erről

a piros folyamáról, mint azt, hogy az Anyatermészet adja vele vért az embernek, aki enélkül — ki tudja? — elsorvadna valami kielégíthetetlen szomjúságtól.

Amikor így nyáron beérik a cseresnye, meg, eper, málna, ez a friss és édes vérfolyam, szinte arra kell gondolnunk, hogy az az örök és kifürkészhetetlen Rend, mely a világot kormányozza, már az ősidőkben feltalált és alkalmazta a modern orvosi tudomány az a nagy életmentő eljárását, melyet vértömlesztésnek nevezünk. Természet-anánk minden évben megnyitja bőségesen csorduló ereit és tiszta, üde, romlatlan életnedveit átömleszti a mi fáradt és satnya vérkeringésünkbe.

Ó, áldott ez a vérfolyam, ez a piros folyam és igazán nem kell különösebb ünnepe, talán csak egy kis alázat az isteni dolog nagyszerűsége előtt, hogy az ember legalább egy pillanattig áhitatot érezzen, amint magába fogadja a természet édes, piros, hűvös vért.

Miért csak lenyűgözően nagy alkotásaiban rendit meg bennünk Isten jelenléte? Egy szem cseresnyében, eperben, meg, málnában nem érezzük-e ép-úgy a Teremtés titokzatos fenségét, mint a hegyóriásokban és vizekben?

Talán még inkább, mert vérünk és a természet vérenek közös pirossága olyan csodálatos és összefüggésekre emlékeztet, melyeket csak sejtetni, érezni tudunk, de megfejteni éppoly kevéssé, mint az istenség bármely egyéb titkát. (—ány.

lésére való áttérést, amelyeket a külföld jobban megfizet s amelyek termelésével több munkást lehet foglalkoztatni.

Bejelentette a miniszterelnök, hogy a földmivelésügyi miniszter közelebről benyújtja a földbirtok-reformról szóló törvényjavaslatot. Ennek során megvalósulásra kerül a kisemberek házhelyakciója, hogy a dolgozó magyar népmilliók saját házukban találják meg a boldog otthont. Sorra kerül a gazdasági cselédlakások kérdése, a mezőgazdasági szakoktatás tökéletesítése, a gazdasági munkavállalók övezgyeinek és árváinak ellátása, a törvényhatósági állattenyésztési alap létesítése és számos olyan intézkedés, amely mind a magyar nép javát szolgálja és gazdasági szaktudását fejleszti. A kereskedelmi és iparügyi tárcák programján szerepel ezerkét száz község és tanya bekötőútjainak, több Duna és Tisza-vidéknek az építése. Továbbfejleszti a kormány a fürdőforgalmat, modernizálja a komáromi hajógyárat, tökéletesíti a falvak és tanyák postai szolgálatát s megvalósítja a rádió előfizetési díj rég várt leszállítását és olcsó néprádiók előállítását tervezzi.

A szociális problémák megoldása terén meggyorsítják a munkásvédelmi törvények teljes végrehajtását, megreformálják a munkaközvetítést és megalkotják a munkakamarákat. A magánalkalmazottak felmondási jogát kiterjesztik a mezőgazdasági munkásokra is. Az igazságügyminiszter az eddig sok visszaélésre alkalmas adó részlet-ügyleteket törvényjavaslattal kívánja szabályozni. Megszorítják a valutáris büncselekmények megtorlását és a közszállítások terén üzött

visszaéléseket. A szociális és családvédelmi alap létesítésével a falusi és kisvárosi népesség anyagi és kulturális helyzetét óhajtja a kormány megjavítani. A közigazgatás egyszerűsítése, az elemi és felsőoktatás reformja, a nemzeti repülőalapról a hivatásos tisztképzés szabályozásáról szóló törvényjavaslat bejelentése után hangoztatta a

miniszterelnök, hogy gondoskodás történik arról, hogy a honvédelmi kiadások a hazai iparnak jussanak.

Nagyjában ezekből áll a miniszterelnök és kormánya munkaprogramja, ami ékes bizonyítéka annak, hogy a kormány teljes erővel folytatja nagyszabású reformpolitikáját.

Salgótarjáni férfiú
szentté avatási pöre?

Irtá: Dr. Dornyay Béla.

I.

Bizonyára sokan meg fognak lepődni salgótarjáni olvasóim közül, ha a fenti címet elolvassák! És pedig méltán csodálkozhatnak, talán a fejüket is kételkedve csóválgatják majd erre. Mert vajjon ki lehet hát az a salgótarjáni ember, aki méltó lehetne, — bár csak halála után — a legnagyobb megtiszteltetésre, a szentté avatásra? Szándékosan mondom, hogy a halála után, mert — nemo beatus ante mortem (senki sem lehet boldog a halála előtt), — senkit sem lehet szentté avatni életében, ha még olyan bizonyos is környezete és minden ismerőse előtt, hogy szentéletű! Ezt a legnagyobb kitüntetést, amit ember szőlőttje elérhet, az Egyház csakis a halál után mondhatja ki!

De hát ki az a salgótarjáni, vagy Salgótarjánnal vonatkozásban álló ember, aki erre a legnagyobb kitüntetésre méltó lehet? Sajnos Salgótarján történetéből édes-keveset ismerünk mind a mai napig. Nem csoda tehát, ha Salgótarján város lakói közül bizonyára egy sincs, aki erre a kérdésre meg tudna hamarosan felelni.

A Nemzeti Újság 1939 június 17-i számában Ács Tivadar írt egy igen figyelemre méltó cikket „Régi braziliai magyar szerzetesek” címmel, amely Salgótarján városát is kell, hogy közelebről érdekelje. Valószínűleg sokan olvasták ezt a cikket Salgótarján lakói közül is, de már annál kevesebben tudhattak arról, hogy Salgótarján egyik kiváló családjának nagy fia is a nevezett szerzetesek között található.

De tartsunk sorrendet! Ács Tivadar jelzett cikkét így kezdi: „Moor. Paulo

de Tarso Campos, a braziliai Saopaulo püspöke, azzal a tervvel foglalkozik, hogy a szent kongregáció előtt pert indít és kérni fogja mindazoknak a Jézus-társasági szerzeteseknek szentté avatását, kiket Pombál portugáliai uralomra jutása Braziliában ért és a lisboai Sao Julián-erőd kazamatáiban szenvedtek martírumot.

A braziliai püspök elképzelése történelmi hasonlatosságot mutat azzal, mint mikor a pápa Xaveri Szent Ferenc negyven, Japánban tevékenykedett hit hirdetőjét egyszerre avatta szentté. A délamerikai magyarság feszült érdeklődéssel figyeli a szentté avatási per megindítását megelőző vizsgálódásokat, mert az Egyház megbecsülésében részeseülők között több olyan jeles magyar misszionárius fordul elő, akik egyként diszkrét válnak az Egyháznak és hazájuknak.

Magyar szerzetesek már a 16 ik században elkerültek az Új Indiákba és pedig először pálosok, később jezsuiták. A nagyszombati egyetem ugyanis százával ontotta a buzgó magyar hit hirdetőket is Argentiniába, Paraguayba stb. Itt azután nemcsak a kereszténység terjesztése, hanem az igehirdetés terén váltak ki, de nagy szolgálatokat tettek a világi tudományok terén is, mert Peru, Bolivia, California, Mexico stb. földrajzát és természetétörténetét is ezek a magyar szerzetesek írták meg először!

Az amerikai missziók egyik legfontosabb állomáshelye volt a 16—18. században a braziliai Maranhao, ahol többek közt Szentmártony Ignác, — a világ egyik legjelentősebb földrajzi felfedezője — is működött. Vele volt iklandi báró Szluha János, Fáy Dávid Alajos, az abauji alapítvány fia és Kayling József, nagyszombati, kassai, majd eperjesi tanár is. Ez a négy magyar szerzetes felmérhetetlen szolgál-

Testvérközségünk

lett Aknaszlatina és Tiszafehéregyháza a múlt hó 19-én tartott városi közgyűlés egyhangú és lelkes elhatározásából. A város polgármestere az érintkezést felvette fennüli két községgel, amelyeket a polgármester júl. hó folyamán személyesen is meglátogat. A testvérközségi kapcsolatok szeretetteljes kiépítésén a város társadalmának vezetőivel a jövőhét folyamán megbeszélést fog folytatni polgármesterünk, de már is meleg érdeklődés nyilvánul meg a község részéről e nemes akció iránt. Egy főtisztviselő-család gyermekkori rutén nyelv ismeretét szeretné felújítani egy rutén leánykának néhány heti itt tartásával; egy gyermektelen család viszont a nagy történelmi események emlékére, hálából a magyarok

Istene iránt, szintén leánykát szeretne örökbefogadni; mások viszont fennüli két testvérközségünk gyönyörű vidékére készülnek kirándulni. Turistáink bizonyára szintén programjukba illesztik Aknaszlatina vidékét...

A polgármester az iskolától kért kiselejtezett magyar tan- és meséskönyveket, történelmi és más tárgyú faliképeket küldött már a magyarul nemtudó kis rutén gyermekeknek az ottani iskolák kérésére.

Felkérjük a t. községet is, ha a testvérközségi szellem kiépítésére, gyarapítására vonatkozó hasznos tanácsot, vagy segítséget tud nyújtani, közölje a város polgármesteri hivatalával, illetőleg ezen ügy referensével dr. Lapsánszky Jánossal.

Dudás János búcsúvacsorája.

A m. kir. áll. rendőrség tisztikara, valamint szűkebb baráti kör búcsúzott Dudás János rendőrfogalmazó, országos hírű nótá-szerzőtől f. hó 17-én este, a katolikus Körben tartott búcsú-lakomán.

A megjelentek közül dr. Jánossy Ödön rendőrkapitány mint hivatali főnök a kartársak nevében köszöntötte. Az együtt töltött évek harmonikus munkáját, valamint azt a baráti érzést emelte ki, ami Öt Dudás Jánoshoz, a jó rendőrhöz, a nótá költőhöz és a rendőrségi szép rózsák gondozójához fűzik. Dr. Nógrádi Pap Dezso a barátok nevében tartott költői szármalású beszédében méltatta a magyar nótá dalos költőjét. A közös munka a dal, az irodalom terén, szorosra kovácsolta a két szerény művészlelek barátságait, épen ezért dr. Pap Dezso beszédében kifejezésre juttatta azon óhaját, hogy Dudás Jánost rövid időn belül viszontlássuk, amit mindannyian szívvel kívánunk.

Majd Horváth László városi tanácsnok, mint jóbarát, szellemes izzó magyar beszéddel köszöntötte. De rámutatott derűltség közben az ünnepelethez egy hibájára, de ezt kikorrigálhatja (meg kell nőlnie.)

P. Vilmos szólott ezután, mint a rendőrség lelki gondozója. Köszönve azt a sok szép éneket, amit Isten dicsőségére és a hívek lelki gyönyörűségére templomunkban énekelt. S ha az élet viharában, lelke pihenni kíván, szeretettel látják körükben a kolostori csendben.

Dudás János meghatódott szavakkal válaszolt az elhangzott beszédekre. Idézzük ebből:

„Fáj és mégis jólesik visszapillantanom arra a 11 esztendőre, melynek határai közé sok-sok szép emlékem színelve, Salgótarján ékelődik. Szégyenkezem

kellene önmagam előtt, ha bensőmben annak az érzésnek adnék helyet, hogy itt csak a fekete gyémánt melegével üttem a hideget. Lelkek ölekezése az enyémmel mindennél jobban erősítette a hitemet, hogy Salgótarján nemcsak hivatali munkahely, de azontul dus talaj, melyben számomra mellékfeladatok és célok csirái is rejtőznek s nyerneik tápot a kibontakozáshoz. E tápdus talajból fakadt a szeretet, melyet — boldogan mondom — szakadatlanul volt szerencsém élvezni. Ebből fakadt a megértés és szerény munkám felkarolása. Ezt köszönöm én Salgótarjánnak s köszönöm, azt az ebből lakadó szent kötelet, mely lélekben elszakíthatatlanul kapcsol e városhoz.

Búcsúszavai további fonálán Dr. Jánossy Ödön rendőrkapitányhoz szólott.

Ebből idézve kiragadom: „Fájdalom e pillanatnak kellett elérkeznie, hogy a lelkemben réges-régen elkönyvelt hálámnak a nyilvánosság előtt kifejezője legyek, de most gatlás nélkül férfiasan mondhatom el, hogy sokat, nagyon sokat köszönök a kapitány urnak s legszebb emlékeim egyike lesz életemnek az a szakasza, mellyel Kapitány ur bölcs irányítása és vezetése alatt munkálkodhattam át.”

Majd szeretettel fordult munkatársaihoz, kik jóban, rosszban osztályosai voltak. Hosszu évek vették neveiket lelkébe.

Végül köszönetet mondott barátainak a kellemes estét. „Az együttérés, magyar szívünk összedobbanása élteti bennem a reményt, hogy szomorú pillanataimban, lelkem elé a tűzönnap sugárain át délibáb vetíti Salgótarján. Ilyenkor mindig fájó könny szárad föl szememből. Kedves Barátaim az Isten áldjon mindnyájukat.”

tot tett Brazília megismertetése és a kereszténység elterjesztése érdekében!

Szentmártony Ignác társai élén találjuk ikladi báró Szuha János nevét. Ő az a salgótarjáni férfiú, akire a cimben is célzok. Salgótarján nagynevű földesurának, ikladi báró Szuha Ferencnek volt ő a fia és minthogy életrajzát még nem írták meg, aránylag keveset tudunk róla. Nagy Iván családirtóteneti művében olvashatjuk, hogy a Szuha-család eddig ismert őse: Márton, tőle a leszármazás a következő:

I. Márton (1593.) Rumy Teréz	I. János bander, kapitány; elesett
I. Mátyás (1612.) Halácsy Kata (1633.)	II. János Róka Kata
III. János Ujlaky Erzsé (1658. †)	IV. János Kálmán Zsuzsanna
I. György, kamarai tanácsos	II. Ferenc 1615 mester 1715-23 komárommegyei alispán, Salgótarján földesura, ikladi báró, Konkoly Thege Julianna
II. György gróf 1743. gróf Sinsendörf Réza	János nepom. jezuista báró Babócsay Ignác
Alajos gróf 1785. 1817.	I. Károly gróf 1815. 1820. székelyi tábornok
József gróf † 1817.	II. Károly (1844.) kamarai tanácsos

I. Ferenc és Kálmán Zsuzsanna fia II. Ferenc volt a legnagyobb férfiú a családnak, aki 1709-ben érsekújvári kuruc kapitány, prafektus és rabkiszérelő biztos (cartellan commissarius), 1715-ben már királyi ítélőmester, 1719-től egyszersmind Komárom vármegye alispánja volt. Az

1723. évi országgyűlésen a pragmatica sanctio elfogadása körül tett nagyszolgálatokat a Habsburgoknak, amiért 1726-ban báróságra is emelték. Végre val. belső titkos tanácsos és kancelláriai referend. tanácsos volt, Bécsben halt meg 1729-ben. 1726-ban szerezte Salgóvárat és uradalmát, tehát Salgótarján is. Nejétől: Konkoly Thege Juliannától három gyermeke maradt: II. György (1743-ban gróf) és Salgótarján földesura³, azután hősünk, nepomuki János, aki jezsuita lett és Eleonóra, báró Babócsay Ignác neje és báró Babócsay Pál anyja.

1. V. ö.: Dr. Dornay Béla: A pragmatica Sanctio és Salgótarján. „A Munka” XL. évf. 40. szám. 1934. júl. 7.

2. Dr. Dornay Béla: Salgótarján két földesura II. Rákóczi Ferenc szolgálatában. Salgótarján, 1935.

3. Ő építtette 1736-ban Salgótarján legrégebbi épületét, mely ma a Salgótarjáni Takarékpénztáré. V. ö.: Dr. Dornay Béla: Kétszázéves Salgótarján legrégebbi épülete. „A Munka” 1937. dec. 18. XV. évf. 51. sz.

(II. rész következik.)

Junius 8 — 11-ig diák-találkozóra gyűltek

össze a rozsnyói premontrai kat. és az ev. gimn.-ban a megszállás előtt végzett diákok. A fellebörgött város állomásán küldöttség élén Majkút Albert városbíró fogadta az érkezőket. A gondozott városka főterén megváltozott jelenetnek jászódtak le a 30—50 évvel ezelőtti elszakadt jóbarátok között. Este a diáktemplom-

A társaság kedvence

az, aki KODAK-RETINA géppel fotografál, mert mindig örömet okoz szép felvételeivel és megőríti a kedves szórakozásokat.

Készülék egyszerűen kezelhető finom műszer és így mindenki könnyen kerülhet abba a helyzetbe, hogy szép RETINA-felvételeivel megörvendeztesse környezetét. E mellett a RETINA üzeme rendkívül olcsó, mert egy tekercs filmre 36 felvétel készíthető.

Igen kedvező alkalom van most a KODAK-RETINA beszerzésére, mert 6 és 12 hónapi részletre vásárolhatja meg és már 23.- P lefizetése mellett a készülék birtokába juthat és máris fényképezhet.

Kérjen felvilágosítást a fotószerkezetben

illatcsertár, fényképezési cikkek, bórdiszmuárak
László György SALGÓTARJÁN. Tel.: 133.

A szegényügyi nagybizottság évi beszámoló gyűlése

F. hó 14-én d. e. 9 órakor a város háza tanácstermében dr. Förster Kálmán polgármester vezetésével összegyűlt a meghívottak elég kis része, hogy az 1938. évi szegényügyi eredményeiről, leszárt tapasztalatairól tájékozódást szerezzenek.

A polgármesteri általános tájékoztató bevezetés után dr. Lapsánszky János szoc. ü. előadó ismertette a befolyó koldusválság számszerű adatait, mely általában nem mutat emelkedő irányt, ismerette a segélyezések indokait, mérvét, módját. Köszönetet mondott a polgármesternek és képviselőtestületnek a szegényügyi kérdések méltányos és emberséges támogatásáért. — Szóváltette a községnek mindig gyakoribb azon panaszát, hogy sokan koldulnak, viszont szóváltette a község hibáját is, amikor a koldusoknak közvetlenül adnak alamizsnát, ahelyett, hogy a legszigorubbban megtagadnák azt és figyelmeztetnék a hatóságot, vagy rendőrséget a kihágást elkövető koldusokról. — Kihágást követ el az is, aki a koldusnak ad a belügyminiszteri tiltó rendelkezés ellenére is. — Többek hozzászólása után dr. Förster Kálmán polgármester köszönetet mondott a fáradtságos munkát végző hölgyeknek és rajtuk keresztül az adakozó községnek. — A katonaságok, mely állandóan 20 szegény családnak ad ebédet; az acélgyárnak, mert egyedül az acélgyártól befolyó koldusválság összege emelkedett tekinté-

lyes mértékben 1938-ban! Köszönetet mondott a Mansz hölgyeinek a gyermekruhák felvarrásáért és a többi Nőegyleteknek, vállalatoknak a karácsonyi külön segélyezésekért és köszönetet mondott a szegénygondozó nővéreknek, diakonissza testvéreknek odaadó, lelkiismeretes munkájukért és dr. Lapsánszky János ügybuzgóságáért.

A gyűlésen meg nem jelent gyűjtő hölgyek külön értesítést fognak kapni a gyűlés hasznos határozatairól.

Hírek és különféle

E P E R

A minap epret szedegtettem a tányérról, nagy piros, zamatos epret, amugy cukor nélkül csipegettem, mert idővel rájön az ember, hogy az élet izei akkor a legzamatosabbak, ha nem tesz hozzájuk semmit. Akkor jutott eszembe, hogy valamikor, sajnos régen már, még az eperévét is másképp csináltam. Álmodozó, játékos gyermekségem mindenhez mesét gondolt ki, mintha már akkor is éreztem volna: mese nélkül és álom nélkül oly meztelen az élet...

Epret például úgy ettem, hogy a tányéron szétállítottam a szemeket és azt mondtam: ez Eperország, csucos, piros házaival. Aztán fogtam a cukorhintőt és magasról, lassan szórni kezdtem a porcukrot az eperre. Most esik a hó Eperországban — álmodoztam — nini, egyre fehérebbek a piros háztetők, egyre puhább és vastagabb hóréteg fedi a piros háztetűket és láttam, mint szaladnak ki piros házaikból Eperország törpe lakói és ujjongva labdáznak a porcukor-hóval. Közben persze egyre fogytak a házak Eperországban, a rózsaszínűvé ivódott hó is elfogyott, — hogy a törpék hová lettek, nem érdekelt, előjöttek ugyanis a következő tányér eperbirodalmából.

Ma nem álmodom többé, mikor epret eszem, egyszerűen: epret eszem, az élet egyre egyszerűbb és — valljuk meg — meztelenebb. Ma nem a mesének, az eperországi hóviharnak örülök, ma a gyümölcs zamatos husát élvezem és a törpék is örökre eltűntek. Mintahogy lassanként minden eltűnik az életünkből, ami álom volt és mese és egyszerre részmélünk, hogy a dolgok önmagukért jók és szépek, az élet megéri, hogy illúziók nélkül is szeressük.

Mennyi epret és meggyaszt kell addig lenyelünk, ó nem, nem porcukorral édesítve, hanem könnyektől keserűn, amíg úgy tudjuk látni, elfogadni és megenni a dolgokat, amint vannak, amíg be-lenyugszunk, hogy az eper: gyümölcs, nem pedig mese, a porcukor pedig — fogjuk rá — hizlal, nem pedig hófúvás...

És ez talán így is van jól, csak épp közben elmúlt kissé az élet... (—dry)

Esküvő. Ifj. Hajmer János tisztviselő f. hó 22-én vezette oltárhoz Hóka Juliska urelányt az érsekvári r. k. templomban.

Esküvő. Németh Géza csapdi ev. lelkész és Suhár Klára okl. tanítónő f. 8-án tartották esküvőjüket a helybeli ev. templomban. Tanuk voltak Kamarás Zoltán és ifj. Urbán Kálmán. Az esküvőn a nagyszámban megjelent tisztelők meleg gratulációkkal halmozták el a kedves ifj. párt, akiknek házasságát dr. Csengődy Lajos ev. lelkész áldotta meg szép beszéd kíséretében.

Primícia. Bozó Gyula Esztergomban végzett salgói teológust f. hó 18-án dr. Serédi Jusztinián biboros hercegprímás pappá szentelte az esztergomi székesegyházban. Első szentmiséjét az ifju pap 25-én d. e. 10 órakor tartja a salgóbányatelepi kápolnában. Kézvezetője egykori hittanára Márkus Lajos kazári plébános lesz. A szentbeszédet P. Réz Marian házfőnök plébános tartja.

Orvosi hír. Dr. Lustig Miklós katonai szolgálatából visszatért és rendelését újra megkezdte.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon jó ismerőseinknek és barátainknak, akik ícsejthetetlen jó férjem és édesapánk elhunytá alkalmával részvételükkel nagy fájdalomukat enyhítették, ezután mondunk hálás köszönetet. *Özv. Kárpáthy Ödöné és gyermekei.*

A Nógrádi Evangélikus Lelkészegettség Salgótarjánban tartotta érekezetét és közgyűlését, amelyen Mihalovits Samu főesperes vezetésével 20 lelkésztestvér jelent meg. A főesperes urvacsoaraosztása után, amelyen mélyenszántó bűnbánati beszéd vezetett be, a kulturházban folyt le az értekezlet. Ezt dr. Csengődy Lajos elnöki megnyitása és írásmagyarázata vezette be, majd Kuszy Emil losonci lelkész tartott nagy szabású előadást a szlovák nemzetiség értékeléséről s a magyarságnak a kisebbségi sorsban szerzett tapasztalatairól. Oltmár Béla a Szegénysegélyezésről értekezett értékes gondolatsorral. Mindkét előadást beható és széleskörű vita és megbeszélés követte, amelyben majd minden lelkész résztvett. — A lelkészértekezlet ezután közgyűléssé alakult és Mihalovits Samu főesperes elnöklése alatt a MELE keretében lelkészegettséget alakult, melynek elnökévé ujjolag dr. Csengődy Lajost választották meg, jegyzőjévé Szende Miklóst. Az egyházkerületi becsületes elnökévé Kuszy Emil losonci lelkészt s az egész napon át tartó együttlélet után megerősödött lélekkel osztották szét a lelkésztestvérek.

Dr. Törs Tibor egyházfelügyelői beiktatása. Belső és meghatározó ünnepség keretében iktatta be a kisteregyházközség egyházfelügyelői tisztébe dr. Kovács Sándor püspök dr. Törs Tibort, a Magyar Élet Pártja ügyvezető alelnökét. Diszkapu várta a Budapestről érkező vendégeket, amelynél a járás nevében dr. Ivánka György, valamint a község és az egyház képviselői üdvözölték őket. Majd kezdetét vette az istentisztelet, amelynek oltári szolgálatot Limbacher Zoltán helyi lelkész látta el, majd dr. Kovács Sándor állt a lelkészekkel az oltár elé, a magasan szárnyaló, az isteni elhivatást tárgyozó igehirdetés után osztott az új felügyelőnek urvacsorát, vette ki az egyházfelügyelői esküt és vezette be hivatalába Törs Tibort. — Az istentisztelet után diszkozgyűlés volt, amelyen Nemes György II. felügyelő és Limbacher Zoltán üdvözölt szavai után dr. Törs Tibor tartotta meg székfoglalóját. Széles látókörű, nagyvonalú megnyilatkozása volt az vallásos lelkületének, amelynek főmotívuma abban fogalmazódott meg, hogy a vallás mindenkor el lehet a politika nélkül, de a politika vallás nélkül, annak megértés támogatása, a belőle meríthető életerők nélkül nem boldogulhat. Nagy figyelmet szentelt a misszió egyház helyi vonatkozású ügyeinek és meg-

ható, meleg érzésekkel átszótt beszédében Isten nevének segítségül hívásával vette kezébe az egyházközség kormányát. — A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után dr. Csengődy Lajos salgótarjáni lelkész üdvözölte a nógrádi és a dunáninneni egyházi közéletbe való bekapcsolódása alkalmából. Majd több kisebb ügy elintézése után a Szózáttal fejeződött be az ünnepség. — A vendégek ezután a helyi notabilitásoknál látogatásokat tettek, s báró Solymossy Tibor kastélyában, mint az ő vendégei költvén el a díszebédet, indultak utnak vissza a főváros felé. — Az új egyházfelügyelőt ez utjára elkísérte neje, T. Mátray Erzsé, a Nemzeti Színház tagja is, aki bensőséges érzésekkel vett részt az ünnepségeken.

TUDNIVALÓK

azoknak a szülőknak a számára, akik az állami gimnáziumba akarják beírni gyermeküket.

Hány osztály nyílik meg ebben az évben? Az első négy. — Mikor lehet beiratkozni? Junius 26-án hétfőn és 27-én kedden délelőtt 8—12-ig és délután 2—6 óráig. — Lehet-e ősszel is beiratkozni? Lehet, de ajánlatos most beiratkozni, mert nem biztos, nem telik-e be már most a létszám. — Mi a korhatár az első osztályban? Az első osztályba azok iratkozhatnak, akik 1926 szeptember 16. és 1929 szeptember 15. között születtek. — Mi a korhatár a második osztályban? A második osztályba azok iratkozhatnak, akik 1925 szeptember 16. és 1928 szeptember 16. között születtek. — Mi a korhatár a harmadik osztályban? A harmadik osztályba csak azok iratkozhatnak, akik 1924 szeptember 16. és 1927 szeptember 15. között születtek. — Mi a korhatár a negyedik osztályban? A negyedik osztályba azok iratkozhatnak, akik 1923 szeptember 16. és 1926 szeptember 15. között. — Milyen okmányok szükségesek? Anyakönyvi kivonat, az előző osztály sikeres elvégzéséről szóló bizonyítvány, (az első osztályba iratkozóknál a negyedik elemi iskola sikeres elvégzését igazoló bizonyítvány), a himlő oltási bizonyítvány, hadirokkantak gyermekeinél az apa rokkant-igazolványa, hadiárvánknál az ezt igazoló irat. — Mennyi a beiratási díj? A beiratási díj 12 pengő 40 fillér. — Milyen kedvezményt kapnak a hadirokkantak gyermekei és a hadiárva? Ha jeles, vagy jó előmenetelűek: beiratási díjat nem fizetnek. — Felvehető-e magántanuló? Igen. — Van-e korhatár a magántanulóknál? Nincs. — Leányok lehetnek-e magántanulók? Igen. De csak akkor, ha a kir. főigazgatóság ezt megengedi. — Látogathatják-e a leánymagántanulók az órákat? Igen, de csak akkor, ha a kir. főigazgatóság ezt megengedi és ha hozzájárulnak a felügyelőnek díjazásához. — Mennyi a tandíj? Évi 108 pengő. — Ki kaphat tandíjkezdményt? Ennek két feltétele van: milyen a szülők vagyoni állapota és milyen a tanuló bizonyítványa. — Meg kell-e jelennie a szülőnek a beiratkozásokon? Igen.

TUDNIVALÓK

azoknak a szülőknak a számára, akik az állami felőskereskedelmi iskolába akarják beírni gyermeküket.

Hány évfolyan nyílik meg ebben az évben? Csak az első! — Mikor lehet beiratkozni? Jun. 26-án, és 27-én, hétfőn és kedden, d.e. 8-12-ig, d.u. 2-6-ig. — Lehet-e ősszel is beiratkozni? Lehet, de ajánlatos most beiratkozni, mert ősszel a beiratási díj 14 pengővel több és nem biztos, lesz-e még hely. — Mennyi a beiratási díj? A juniusi beiratkozásoknál 19 pengő 20 fillér. — Milyen kedvezményt kapnak a beiratkozásoknál a hadirokkantak gyermekei és a hadiárva? A jeles és jörendűek beiratási díjat nem fizetnek. — Mennyi a tandíj? Évi 108 pengő. — Ki kaphat tandíjkezdményt? Ennek két feltétele van: milyen a szülők vagyoni állapota és milyen a tanuló bizonyítványa. — Meg kell-e jelennie a szülőnek is a beiratáson? Igen! — Kik iratkozhatnak 26-án, hétfőn? Azok, akik a gimnázium negyedik osztályát legalább elégséges eredménnyel és azok, akik a polgári iskola negyedik osztályát legalább felerészben jeles és jó eredménnyel végezték el. — Kik iratkozhatnak 27-én, kedden? Azok, akik polgári iskola negyedik osztályában olyan bizonyítványt kaptak, amelyben több az elégséges, mint a jeles és jó osztályzat. — Mikor iratkozhatnak azok, akik a gimnázium vagy a pol-

Gyorsabb a mosás, - több a szabad idő...

Ha Persilt használ a mosáshoz, végtelennek tetsző órák fáradtságos munkája mind feleslegessé válik. A Persil önműködő mosószer, amely a főzés alatt minden szennyet tökéletesen kiold a fehérneműből.

gári iskola negyedik osztályát javító vizsgával végezték el? Szeptemberben, az utolsó beiratási napon, de csak akkor, ha a létszám még nem telt be. — Milyen okmányok szükségesek? Születési-anyakönyvi kivonat, ujjraoltási bizonyítvány, a gimnázium vagy polgári iskola 4. osztályának bizonyítványa, — hadirokkantaknál rokkantságukat igazoló irat, hadiárvánknál a hadiárvaságot igazoló irat. — Felvehető-e olyanok is, akik 17. életévüket beöltötték? Igen, ha a tanári testület ezt megengedi. — Felvehető-e magántanulók? Nem. — Felvehető-e leánytanulók? Nem.

Csíz-fürdő, a domica cseppkőbarlang, Rozsnyó-fürdő (strandolás), Krasznahorka vára és a Mauzóleum megtekintése.

Újabb sztrajk az üvegyárban. Szerdán, f. hó 21-én az üvegyár 1098 munkása újból beszüntette a munkát. A sajnálatos sztrajk ügyében a megbeszélések folyamatban vannak. Itt említjük meg, hogy csütörtökön nagy érdeklődés mellett megalakult a munkaközpont helyi szervezete, amelyik azonnal megkezdte a békítési kísérleteket.

SZÍNHÁZ. Az elmúlt hetek kétségkívül a legnagyobb színházi eseménye Turay Ida egyszerű szereplésén kívül Dr. Schwabach László „Simmelweis” című 3 felvonásos színműve volt. Kevesen tudják, hogy az emberiség egyik nagy jövendőjele élete maga is valóságos tragédia volt. Semmelweis életének ezt a tragikumát, mint igen hálás témát dolgozta fel dr. Schwabach László ügyes tollal. Jól sikerült a darabban Semmelweis életének történelmi háttere is. A színház a siker érdekében legjobb erőit mozgósította, akik közül is kitűnt Danis György, Semmelweis megszemélyesítője, aki mint rendező is hatásos sikerrel fokozta a darab sikerét. Az előadás előtt dr. Zemplényi Imre tartott értékes beszédet. Beszélt az orvos hivatásáról és az orvosi munka komolyságáról, figyelemmel Semmelweis életére. A színház többi előadásai is napról-napra több közönséget vonzanak. A legújabb vendégjátékra Szücs László van bejelentve, aki a Mosolyország című operettben vendégszerepel. Gyönyörű hangjában bizonyára sokan fognak gyönyörködni.

Salgótarján m. város polgármesterétől. 8946/1939.

Építési engedélyek kiadása.

Hirdetmény.

Értesitem a város közönségét, hogy építési engedélyeket csak a város belterületére, a külterületeken pedig csak az engedélyezett Szilárdy, Jankovich, Kreisch féle OFB telepre, a Szent Ferenc telepre és a Luby-féle parcellázásokra, az Idegér dűlőnek a szabályozási tervbe már bevett részére, a Karancs-utca végén lévő Gaál-féle parcellázásra, Salgó és Somlyóbányatelepekre adok. Rendezetlen külterületekre építési engedélyt nem adok. Építési telkek megvétele előtt ajánlatos az ingatlan beépíthelettsége tekintetében előzetes hozzájárulást kikérni. Salgótarján, 1939. június 16. Dr. Förster Kálmán a.h. polgármester.

Szerencsétlenség. Mult héten szerdán délben az acélgár bővítési munkálatainál Filkor András 31 éves nagylóci napszakmóster a beomlott föld maga alá temette, úgy hogy csak a homloka látszott ki. Mire kimentették oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a gyári kórházban csakhamar meghalt. Munkatársát Mulyad János 42 éves nógrádmegyéri földmunkást, akire szintén rászakadt a föld, gyorsan kimentették s csak könnyebb sérülést szenvedett.

Squalis, Thetis és Phenix.

Franciaország gyászol, fekete lobogókat lenget a szél, félárbcokon a francia flotta tengeri zászlaja. A távolkeleti tenger mélyén örök mozdulatlanságban pihen a flotta egyik tengeralattjárója: a Phenix. Koporsó már ez a hajó, benne közel 70 katona holtteste, tisztek és légénység egyaránt, akik teljesítve a parancsot, lebuhtak a mélybe, ahonnan azután már nem volt visszatérés.

Mintha a sors kezét látnánk azokban az eseményekben, amelyek az egymáshoz tartozó és szoros kapcsolatban álló nyugati hatalmak, az Egyesült Államok, Anglia és most Franciaország tengeralattjáróit éri. A Squalis, a Thetis és a Phenix nincsenek többé, halottaik szivhemarkolóan intó példák a világ felé. Hová vezet ez az út?

Európát elfoglalták a maga eseményci. Volt és van belőlük bőven. Danzig felé fordultak a szemek, a bekerítési politika eredményét, vagy eredménytelenségét latolgatták az emberek, a szovjet egyre nagybővülő étvágyáról számolt be a sajtó és elfogott bennünket az aggodalom, hogy Szovjetország tarthatja kezében a béke, vagy háború sorsát. Senki sem törődött a kigyóként húzódo kínajapán háborúval, de ekkor már befűtötték a kazánokat, ütközetre készen egészítették ki a szénraktárakat és telítették meg lőszerraktáraikat az angol, francia és bizonyosan az amerikai hajóhad egységei. A keletázsiai vizekre futottak ezek a hajók a vizen és fűrge halakként siklottak céljuk felé az óceánok alatt.

Európa még nem tudott semmit, amikor ezek az egységek már elfoglalták kijelölt helyeiket és lám ma már a világ Tiencsin felé tekint, ahol esetleg fegyverekkel kell megvédeni a békét és meg kell védeni a gazdasági érdekeket, melyek elvesztése a fehér fajra behozhatatlan veszteségekkel járna. Most tehát messze keleten történik valami, ami esetleg döntően befolyásolhatja jövőnk életünket.

Békében élünk most, vagy legalább is látszólagos békében. Véleményünk szerint ugyanis még nem fejeződött be a

husz évvel ezelőtti világháború, csak más ténnyel korlátozódott. A vér és vas helyett a világpiacok a színhelyei ezeknek a vértelen ütközéseknek, ahol egy-egy csata elvesztése hosszú időkre másodrendűségbe dönthet népeket és nemzeteket. A tienstini helyzet tulajdonképeni oka szintén ebben keresendő. A különbség csak az, hogy ebben az esetben a sárga faj keresi az alkalmat, hogy csapást mérjen a fehérekre, ami által azok kiszorulnának Kinából elvesztve fogyasztóiparikaik legjelentősebbjét. Kinában a fehér faj hosszú időn keresztül befektetéseket eszközölt és több százmillió kínai fogyasztója lett fehér faj iparának. A termékeket javarészt feherfajú kereskedelem juttatta el hozzájuk. Japán szédületes mértékben iparosodott el, felhalmozódott árukészletei a belső fogyasztás felvásárolni már nem tudja és ezért új fogyasztóterületek után kellett kutatnia. A szomszédos Kína mutatkozott erre a legalkalmasabbnak, azért előbb elszakította tőle Mongóliát, melyből Mandzsukuo néven fennhatósága alatt külön államot formált, majd amikor itt megerősödött, megtámadta Kinát, melyből már eddig is hatalmas területeket foglalt el. Az európai hatalmaknak Kinában ugynevezett koncessziós területek vannak, melyeken Kinával kötött szerződésük értelmében az összes jogokat gyakorolják. Ezek a területek tagadhatatlanul utjában vannak Japánnak, ezeket megszüntetni szeretné, és azért most, amikor az európai feszültség nem enged meg, sem Angliának, sem Franciaországnak, hogy teljes erejét a távolkeletre összpontosítsa, elérkezettnek látja az időt céljai keresztülvitelére. Egymással szemben áll most a koncessziós területek és Japán katonasága. Az angolok személy és kereskedelmi forgalmát a japánok erőszakosan is megakadályozzák és az események azt mutatják, hogy Japán a döntést akár fegyverek útján is kierőszakolja. Amennyiben ez megtörténik, a fehér faj becsületén helyrehozhatatlan csorba esik és ennek elkerülésére érkezett a távolkeleti vizekre a Phenix, ahonnan azonban már nem tért soha vissza.

Bányamozgók híre. A baglyasaljai és pálfalvai bányamozgók június hó 25-én, vasárnap, NINCSENEK VELETLENEK című, kiválóan sikerült magyar vigjátékot mutatják be előadásai keretében. Főszereplők: Turay Ida, Pethes Sándor, Juhász József, stb. Kiegészítésként: „Magyar buza”, c. kulturfilm, „Boskó és Alibaba”, c. színes rajzfilm, valamint a Magyar és Paramount világhíradók. Már most jelezzük, hogy a nyári szünet előtt már csak július 2-án lesznek mozielőadások.

Elnémultak a karancsmenti bányák. A Salgótarjáni Községbánya Részvénytársulat karancsmenti bányái bezárultak. Gusztávakna, Albertakna már régebben kimerültek. Amálakna is megszünt termelhetni s most Rauakna közelében Kotrocó kapui zárultak be a munka, kereset s megélhetés után vágyódó emberek száza, ezrei előtt. A napokban gördültek ki az utolsó szénnel telt csillék a föld mélyéből koszorúval, virággal ékesítve, mint a ravatalon álló koporsók. A bányászszívek sóhajai, könnyei kísérték a Baglyas felé gördülő utolsó csilléket. Szinte megható volt a látvány.

Zarándoklat a Szentkútra. Etes nagyközség Leánykörei Chikán János plebános kezdeményezésére 9 keddi ajtatósság befejezéséig f. hó 13-án reggel bucsut vezetett a községből s a vele összefüggő bányatelepekről Mátraverebély-Szentkútra. Albert-Rauaknáról Vadkerti Béláné felügyelete alatt indultak el a leányok, míg Etesről Chikán Erzsébet ügyelt rájuk. A Szentkútrán történelmi, szerepelt a palócfolód vallásosságának életében helyszíni szemléldés kapcsán Vadkerti Béla bányatelepi tanító eszközölte.

Elveszett egy fehér kandur. Ismertető jele a farka cirmos színű. A megtaláló jutalomban részesül. Cím: a kiadóhivatalban.

Egy hat lóerős új légkörös Magyar Állami cséplőgarantura nagyon jókarban teljesen üzemképes minden hozzávaló tartozékkal jutányos áron eladó! Salgótarján, Fő-utca 190.

Telmányi Gyula.

Csodálatos menekülés. A júniusi vihar villámai a napokban az etesi plebánia udvarán is cikáztak. A plebános huga a verandáról szemlélte az őrjengő zivatart s hirtelen mellette vágott le egy tűzkigyó. A lelkész testvére egy hatalmas sikoltás után eszméletét veszítette. Mire beszélőképeséggel visszanyerte csak annyit tudott mondani, hogy irtózatos hőséget, pokoli forróságot érzett maga körül. Ijedelmen kívül komolyabb baj nem történt.

Az Állami gépjárművezetőképző (soffőr) tanfolyam a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetében (Budapest, VIII., József-körút 6) 1939. jun. 26-án este fél 7 órakor nyílik meg. Beírás és a felvételtelhez szükséges úrlapok kiadása naponta d. e. 10-12 óra között az igazgatósági irodában. IGAZGATÓSÁG.

Az albertaknai bányatelepi népiiskola júniusi. F. hó 11-én az évzáró hálaadó istentisztelet után, a bányatelepi népiiskolájának tanulói a tanyában tartották meg a tanévet befejező ünnepélyüket, mely után az Iljuszói Vöröskereszt Csoport tagjainak, továbbá a Szivgárda alakulat híveinek hozzátartozói részéről tanusított támogatása mellett, az etesi tölgyesek alatt kirándulással, játékkal, s változatos szórakozásokkal összekötött zenés júniálisa volt a gyermekeknek. A kicsinyeknek és a nagyoknak egyaránt feledhetetlen szép napja volt ez. A gyermekek étkezése közös volt. Erőleves, borjupörkölt friss burgonyával s fejes salátával volt az ebéd. Uzsonnára tej, vajaskifli s tömördek kalács, sütemény állott rendelkezésre a kicsinyeknek, akik a cigánymuzsika mellett vígan viselkedtek, amíg a júniusi zivatar menekülésre nem kényszerítette a júniálisa összerendezteteket, akik így a bányatelepi kulturháza menekültek kelld időben még. Vadkerti Béla és felesége fáradoztak a siker érdekében, Hegyi Kálmán ügyvezető bányatelepi mérnök és neje, Chikán János r. kat. plebános hathatós segítségével. Az etesi Hangya vezetőségének megértő jószágával Albert és Rau altiszteji, számtalan munkással hordták össze a gyermekek kalácsos vágyait. A főzésben Dénes Jánosné, Huszár Józsefné, Chmel Ferencné, Cserháti Istvánné, Gregus Józsefné, Lőrincz Istvánné, Matuz Józsefné és Szentgyörgyi Pálné segítettek. Mindenkire hálás szívvel fog gondolni a gyermekek hadserege.

Telefonszám: 46. SALGÓ SERLEG CSOPORT Telefonszám: 46 mint ÉLASz. Mátavidéki III. osztály

HIVATALOS KÖZLÖNYE

Hivatalos helyiség: Salgótarján, Fő-utca 244. szám. — Kélli: TÁBORI GYULA főtitkár.

Egyesbírői határozatok.

Kivonat az egyesbírő 1939. évi június hó 20-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Tudomásul veszi ETK-nak f. hó 14-én történi bejelentését, miszerint f. hó 18-án bajnoki mérkőzést játszani képtelen volt, mivel 8 játékosát a kötelező leventeszemle miatt nélkülözni volt kénytelen. Ezért a még hátralevő PBTK—ETK mérkőzést f. hó 25-én PBÜSE pályán 3 órai kezdettel lejátszani rendeli el.

Lunárcsik István és Kurcsik Árpád ETK játékosokat a fegyelmi szabályzat 327. §. a) pontja alapján 1 hétre eltiltja a játéktól június hó 11-től június hó 19-ig. Igazolja a következő mérkőzések eredményét: ETK—KSE 2:1, PBTK—KAC 5:1, ETK—SAC 4:1, SAC—PBTK 0:0 gólaránnyal SAC javára, VAC—PBTK 0:0 gólaránnyal VAC javára.

Tábori Gyula egyesbírő.

Elnökség.

Kivonat a Salgó Serleg Csoport elnökségének 1939. évi június hó 18-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Az elnökség felkéri az elmúlt sport-

év bajnokcsapatát, illetve az MLK elnökségét, hogy a sportév befejeztével a birtokában lévő Serleget az SSCs titkárságához VI. hó 1-ig szolgáltatassa be, hogy azt a jelenlegi bajnokcsapatnak, illetve új birtokosának, a Serleg további védőjének az SSCs elnöksége átadhassa.

Az elnökség utasítja az SSCs titkárságát, hogy a pénztárossal egyetemben az 1938—39 sportév végeztével első és második helyet elért csapatok részére a nagyvezüst és nagybronz érmeket a szokásos módon és helyen szerezzék be.

Az elnökség közli az első és második helyezést elért egyesületekkel, hogy a Serleget és az érmeket az elnökség az SSCc közgyűlésén adja át az egyesületek megbízottjainak.

Az elnökség kijelölve 3 tagú jelölőbizottságot, utasítja azt az új vezetőség jelölésének megejtésére, a titkárságot pedig a szavazólapoknak a közgyűlésre való elkészítésére.

Tábori Gyula főtitkár.

Kelemen István elnökség.

„A béremelésnek is megvan a határa”. Közel három ezer textilgyári munkás sztrájkolt a múlt héten Budapesten. Kunder Antal kereskedelemügyi és iparügyi miniszter és Varga József iparügyi államtitkár fáradoztak a munkások és a gyár nagyjelentőségű megegyeztetésén, sikeresen. A nemzeti termelés érdekeiről volt szó, mondotta Varga József államtitkár egy újságírónak, természetes tehát, hogy he kellett avatkozni. Kunder Antal miniszter ur igen jelentős fizetés-emelést harcolt ki a Goldberger-gyár sztrájkoló munkásai részére s az új béremegállapítást a munkásság bizalmi férfiai elfogadták. Nagyon sajnálatos, hogy a bizalmi férfiak által perfektuált megállapodást a munkások nem tették magukévá, s olyan jelenségek mutatkoznak, mintha egyes felelőtlen elemek bujtogatnák a munkásságot. A miniszter a legmesszebbmenő jóindulattal vette kezébe ezt az ügyet és elment addig a határig, ameddig elmenni lehet. Ezt a határvonalat két tényezőben látjuk. Az egyik az, hogy a termelés folytonossága veszélyeztetve ne legyen, a másik az, hogy a munkabéremelések nem nyulhatnak azon a vonalon túl, amely már az árak emelkedését idézné elő. Ez magának a munkásságnak, mint egyik nagy fogyasztórétnek sem volna érdeke. A vállalatokra jelentősebb szociális terheket róttak, viszont fokozott figyelmet fordít a kormány arra, hogy az árak ne emelkedjenek, sőt inkább, ahol lehetséges az árszínvonalat lejjebb szorítsák. Ilyen körülmények között a munkásságnak be kell látnia, hogy a béremelésnek is megvan a természetes határa. Az ipar prosperitását és a termelés rendjét minden körülmények közepe fenn kell tartani.

Kertmunkásképző iskola épül Kiskunhalason. Vitéz gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter a múlt őszszel megnyitotta Kiskunhalason a téli gazdasági iskolát. Ugyancsak felépül még ezen a nyáron Kiskunhalason a kertmunkásképző iskola is. A kiskunhalasi gazdák azonban azt a jogos kérését terjesztették a földművelésügyi miniszterhez, hogy a közép- és felsőiskolák számára, akik gimnáziumot végeznek s elszakadnak a földtől, közép- és felsőiskolák állítsák fel. A földművelésügyi miniszter értesítette a várost, hogy ennek a kérésnek eleget tesz s a legrövidebb időn belül megnyitják Kiskunhalason a közép- és felsőiskolát.

1932. óta 22-30 százalékkal emelkedtek a földárak. A földművelésügyi minisztérium adatgyűjtéséből megállapítható, hogy 1938-ban a föld ára kibirtoknál 1270 és 1810 pengő közt variált, átlagban tehát 1110 pengő volt. Kö-

zépirtoknál az árak 920-1300 pengő közt mozogtak általában 11-10 pengővel, nagybirtoknál 835-1100 pengő volt a holdankénti ár, átlagosan tehát 955 pengő. Az árakban mutatkozott különbségek nagyjában megfelelnek a kataszteri tiszta jövedelemben is érvényesült eltolódásoknak. Az 1928. évi rendkívüli magas földárak a mai árak nem érték el, de a különbség birtokkategóriák szerint 30, 25, illetve 22 százalékkal magasabbak az 1932. évi áraknál.

Meghívó. A baglyasaljai 844. sz. cserkészcsapat június 24-én, szombaton este, 8 órai kezdettel **műsoros tábor-tüzet** rendez a kiesfekvésű, baglyasi lőtérén. Közreműködnek a környék csapatai is. Belépő díj nincsen! Önkéntes adományokat a nyári táborozás alapjára köszönettel elfogadják. Június 25-én, vasárnap d. e. 10 órai kezdettel tábori mise lesz ugyancsak a lőtérén s utána fogadalomtétel.

Egyesületi hír. Egyesületünk a Szövetség által kiírt tavaszi röpversenyekekből 6 versenyt már lebonyolított. E versenyt a zivatárokkal telelőzdel mostoha időjárás tekintve minimális veszteséggel zártuk. Galambjainknak minden versenyben erős zivatárokon kellett magukat keresztül verekedniük úgy, hogy még beérkezéskor is csurom vízesen repültek be ducckaikba. Eredmények: Ács 1. Hegyi J. 2. Gaál J., 3. Sallai F., 4. Horváth J., 5. Hegyi J. H. halom: 1. Gaál J., 2. Kovács J., 3. Horváth J., 4. Gaál J., 5. Patai Gy. Gramat-Neusiedel: 1. Gaál J., 2. Hegyi J., 3. Hegyi J., 4. Gulyás, 5. Gaál J. St Pöltea: 1. Gaál J., 2. Gaál J., 3. Gaál J., 4. Gaál J., 5. ifj. Jankovics L. St Valentin: 1. Gaál J., 2. Patai Gy., 3. Hegyi J., 4. Gaál J., 5. Patai Gy. Schärnding: 1. Gaál J., 2. Gaál J., 3. ifj. Jankovics L., 4. Patay Gy., 5. Patay Gy. Egyéni összetett pontversenyben: 1. Gaál J., 5/936. kkh., 237 pont. 2. Patay Gy., 6/936. kt. 226 pont. 3. Patay Gy., 50/938. kkh. 225 pont. 4. Gaál J., 45/938. kkh. 196 pont. 5. ifj. Jankovics L., 4/938 stkb. 161 ponttal. Csapat összetett pontversenyben: 1. Gaál J., 1173 ponttal. 2. Patay Gy., 840 pont. 3. Hegyi J., 543 pont. 4. Gulyás J., 407 pont. 5. ifj. Jankovics L., 315 ponttal. Hátralevő versenyek: június 25-én Straniling (Németország) és július 8-án Neumarkt (Németország 650 km. táv.) Ugyancsak most folynak az egyesület bajnoki röpversenyei a tavaszi fordulókból már három páros mérkőzés ment le a következő eredményekkel: Gaál—Sallai 3:2, Patay—ifj. Jankovics 2:2, Simon—Gulyás 2:2, Simon—Gaál 3:2, Patay—Gulyás 3:3, Sallai—ifj. Jankovics 3:2. Gaál—Patay 3:1. Gulyás—ifj. Jankovics 3:1. Sallai—Simon 3:1. A bajnokság állása: 1. Gaál J., 15 pont, 2. Sallai F., 15 pont, 3. Patay Gy., 12 pont, 4. Gulyás J., 9 pont, 5. Simon J., 8 pont, 6. ifj. Jankovics L., 6 ponttal.

Szebb jövőt Gaál József egyes. elnök.